

15.03.2023
6-А,Б класи

Історичний жанр в образотворчому мистецтві

Вчитель: Андрєєва Ж.В.

Мета уроку

познайомити з історичним жанром образотворчого мистецтва, викликати живий інтерес та прищепити любов учнів до творів історичного живопису;

навчити розуміти їх ідейний зміст та засоби художньої виразності, систематизувати знання про види і жанри мистецтва;

формувати емоційно-естетичне ставлення до зображуваної дійсності, вміння аналізувати, збагачувати словниковий запас учнів

Жанр – ряд творів мистецтва, що характеризується сюжетними ознаками

Історичний жанр - один із жанрів образотворчого мистецтва, присвячується зображення значущих історичних подій, явищ і військових діячів; здебільшого звертається до історичного минулого, але може показати і нещодавні події, якщо історичне значення їх визнано сучасниками.

Історичний жанр у живописі

“Запорожці пишуть листа турецькому султану”

І.Є. Рєпін

Історичний жанр у мистецтві графіки

“Дари в Чигирині”

Т.Г. Шевченко

Історичний жанр у скульптурі.

Колона Траяна на форумі Траяна. Рим.

К. Брюллов. “Останній день Помпеї”

Які жанри “заховалися” в цій картині?

*А ми спробуємо познайомитися з
атрибутами історії на основі
Геральдики, вивчаючи складові гербів.*

А допоможе нам в цьому мистецтво графіки.

Герб – емблема, символічний знак, що належить державі, населеному пункту, дворянському роду або окремій особі.

Малий герб України

Великий герб України. Проект .

Вивченням гербів та їх історії займається **геральдика**.

Прототип гербів беруть початок із давніх часів, коли люди на скелях, стінах печер малювали символічні зображення сонця, води, вогню тощо

Так, символом Афін була сова, Стародавнього Риму - орел

Герби виникли в добу хрестових походів. Герб давав змогу закутим у броню лицарям під час бою пізнавати один одного.

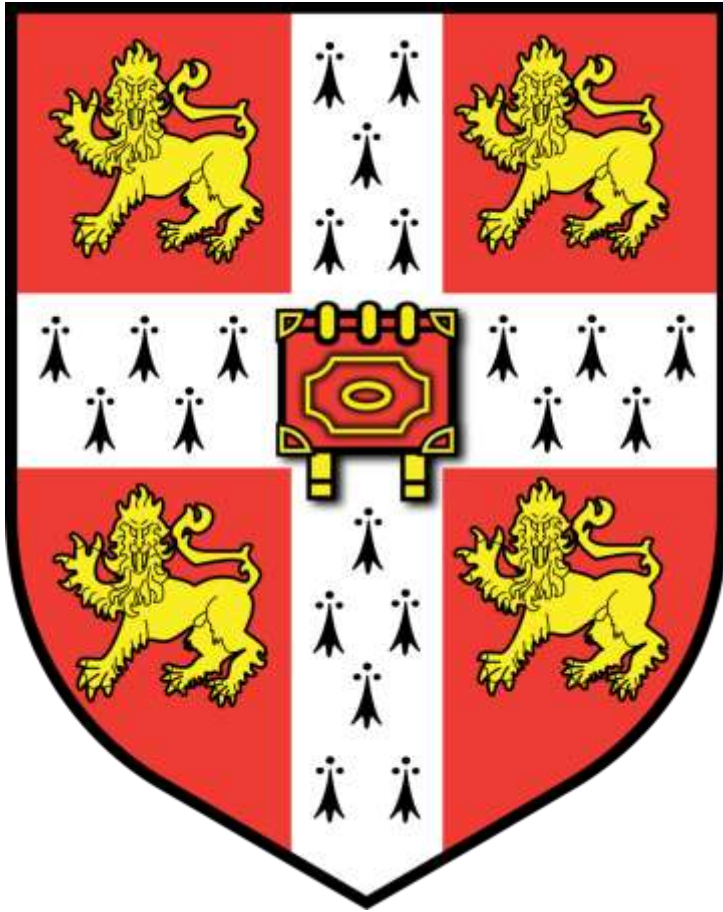
Розшифровка елементів Великого герба

Класичний герб тісно пов'язаний з обладунками лицаря і більшість його елементів мають назви, запозичені з лицарського побуту. До них належать: **щит, шолом, нашоломник або клейнод, намет, девіз**. Іншими елементами, не так пов'язаними з лицарським побутом, є **корона, щитотримачі та постамент**.

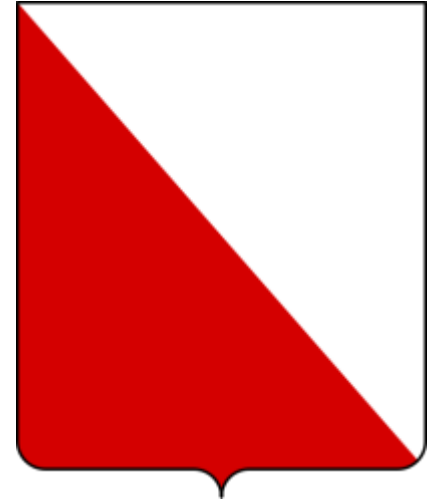
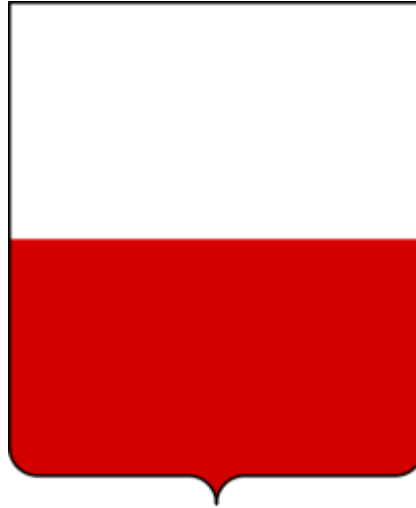
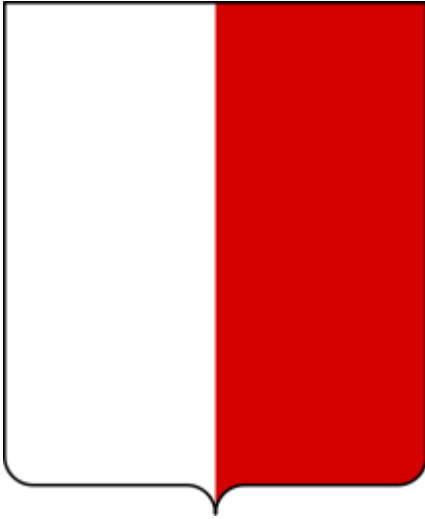

Щит.

За період існування щита його форма постійно змінювалась. Врешті класичним у геральдиці стає так званий готичний стиль.

Поле щита як правило поділяється на частини. Чотири основні поділи (розтин, перетин, скіс праворуч і скіс ліворуч) можуть поєднуватися найрізноманітнішими способами.

На щиті зображають також негеральдичні гербові фігури, умовно розділені на три групи: природні, штучні та фантастичні.

Нерідко гербова фігура містить натяк на прізвище власника або назву його маєтку — так звані називні (номінальні) герби.

Поділ щита

Геральдичні шоломи.

Важливою частиною герба є шолом, хоча і з'явився він лише в 14 столітті. Шолом поміщається над щитом. В геральдичних системах Західної Європи існували різні типи шоломів, що залежали від титулу чи звання власника герба. Навіть положення шолома — пряме, повернуте вправо чи вліво — мало відповідати ustalеним правилам.

Корона.

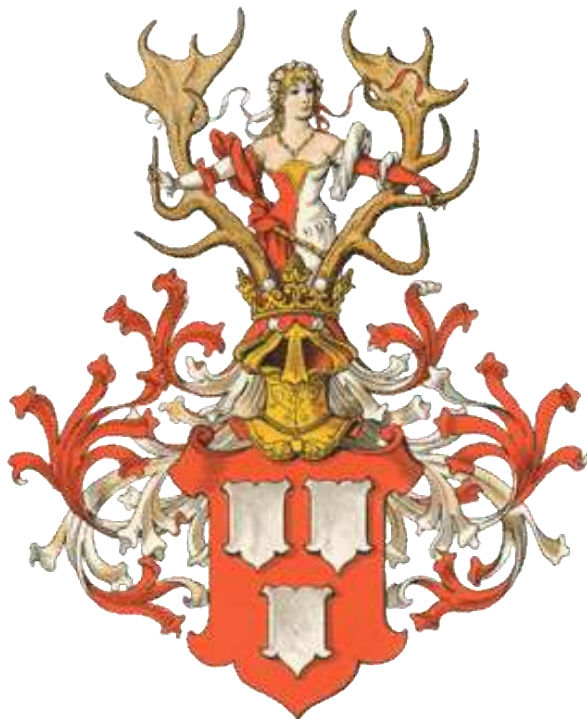
Звичай прикрашати шолом короною з'явився у лицарів в XV столітті. Шоломи з коронами носили під час турнірів, особливо в Німеччині, де увінчаний короною шолом вважався ознакою дворянства.

Використання корони для прикраси щита і як гербова фігура прийшло, ймовірно, від монет — при французькому королеві [Філіпі VI](#) почали чеканити [монети](#), на зворотному боці яких зображалася корона. Тоді тільки королі поміщали корони в свої герби, але з розвитком феодалізму навіть найдрібніші феодали почали носити корони і прикрашати ними герби.

Нашоломники або клейноди

Шоломи прикрашалися нашоломниками або клейнодами. Вони мали лякати коней противника і допомагали уникати трагічних помилок під час бою — дозволяли розпізнавати лицаря, обличчя якого було закрите забралом. Спочатку для клейнодів використовували пір'я страусів чи павичів, роги звірів тощо. Та з часом, у зв'язку з незручністю таких нашоломників у бою, їх стали вживати тільки на турнірах, а ще пізніше — лише у гербах.

Герб Равич

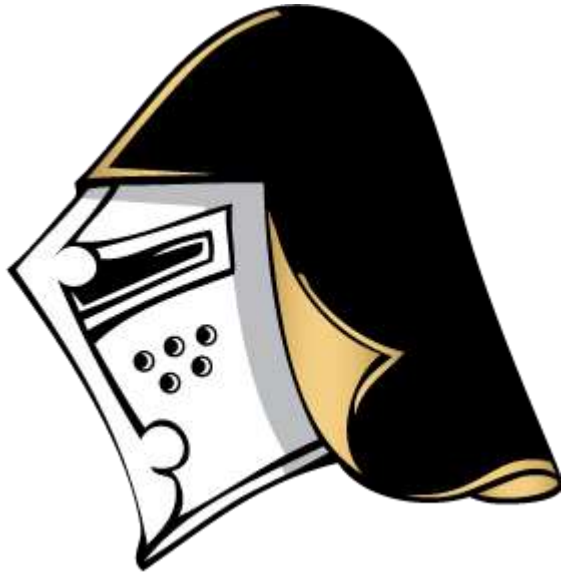

Герб Гриф

нашоломники

Намет (ламбрекен)

Намет нагадує цілий або порваний плащ, що також є оздобою шолома, зображається у вигляді прикріпленої до шолома матерії. Виник з потреби охороняти голову лицаря від сонячного проміння та від дощу.

Намети

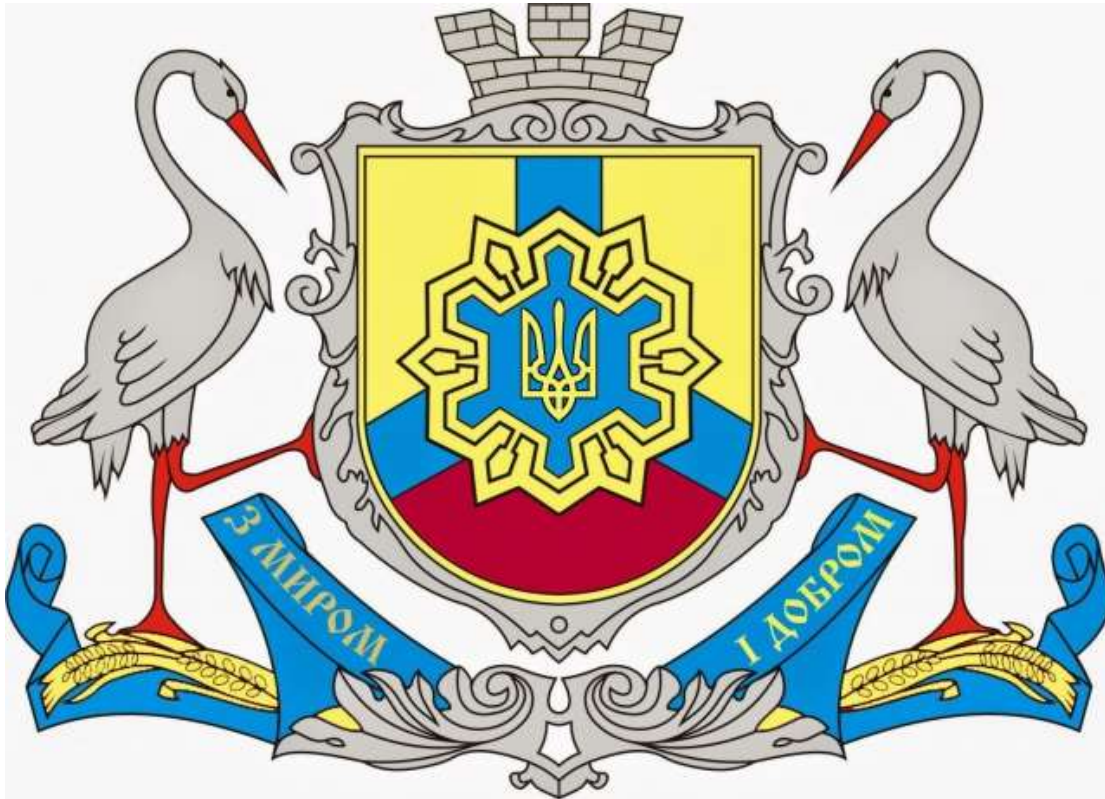
Намети

Щитотримачі

Щитотримачами називаються фігури, що розташовані по сторонах щита і підтримують його. Вони поділяються на:

- тримачі — постаті лицарів, дикуни з дубинами, ангели;
- звірі — леви, орли, грифони, єдинороги, що ніби підтримують герб і виражають покору і вірність.

Постамент

Постаментом називається платформа, на якій стоять щитотримачі і на якій розташовується весь герб в цілому. Це може бути горб або лужок.

Девіз

Девіз — короткий вислів, як правило, написаний на стрічці внизу щита. Очевидно, основою для девізу спочатку міг служити рицарський бойовий клич. Але девізом може бути короткий вислів, що нагадує про якусь важливу історичну подію. або виражаюче кредо власника герба.

Девізна стрічка як правило розташована внизу герба, під постаментом або на її фоні

Прикладі гербів

Практичне завдання: використовуючи знання про складові гербів розробити (за бажанням)

А) герб класу

Б) власний герб, беручі за основу свої уподобання або яскраві моменти свого життя

Завдання надсилайте на освітню платформу Human або на ел. адресу zhannaandreeva95@ukr.net